



כי תאווה נפשך לאכול בשר

ראה יב, כ.

## אחרי המבול נחלשו הדורות לכן הותרה אכילת בשר

בשיעור חומש היומי מצינו שתי קצוות, דבר והיפוכו – בענין ד"כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך"<sup>[1]</sup>:

פסוק זה נאמר לבני ישראל בהיותם במדבר – ביחד עם משה רבינו, ובמעמד ומצב ד"אוכלי הָמָן", אשר, "לא ניתנה תורה כו' אלא לאוכלי הָמָן"<sup>[2]</sup>, היינו, שקיבלו כל צרכיהם מן המוכן, "לחם מן השמים", ומים מבארה של מרים, וענני הכבוד כו'.

ומכיון שכן הרי הכניסה לארץ ישראל היא בבחינת ירידה, לכאורה, לגבי מעמד ומצבם בהיותם במדבר, שהרי בכניסתם לארץ פסק הָמָן, כמו שכתוב<sup>[3]</sup> "ובני ישראל אכלו את הָמָן ארבעים שנה עד בואם . . . אל קצה ארץ כנען", ועל דרך זה בנוגע לבארה של מרים וענני הכבוד – שפסקו בכניסתם לארץ.

ואף על פי כן, דוקא לאחרי הכניסה לארץ (ענין של ירידה) נעשה מעמד ומצב ד"ירחיב ה' אלקיך את גבולך" – ענין של ברכה, כאמור, דבר והיפוכו.

ויש להוסיף בזה – ובפרטיות יותר.

תוכן הפסוק "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך" הוא – בענין אכילת בשר תאוה: "ואמרת אוכלה בשר כי תֵאָוֶה נפשך לאכול בשר גו' כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשום שמו שם (ולא תוכל לבוא ולעשות שלמים בכל יום כמו עכשיו שהמשכן הולך עמכם)<sup>[4]</sup> וזבחת גו' ואכלת בשעריך בכל אֶת נפשך", כלומר, "במדבר, נאסר להם בשר חולין, אלא אם כן מקדישה ומקריבה שלמים", ורק בכניסתם לארץ הותר להם בשר חולין, בשר תאוה.

והנה, כללות הענין דאכילת בשר – קשור עם מצב של ירידה:

בנוגע לאכילת בשר – מצינו דבר תמוה: אדם הראשון, "יציר כפיו של הקב"ה"<sup>[5]</sup>, ובפרט לפני החטא כו' – נאסר באכילת בשר, ולא הותר לו כי אם "יִרְק עֵשֶׂב" בלבד<sup>[6]</sup>; ולעומת זאת, לאחר המבול – שבא על ידי החטאים כו', ורישומו ניכר גם לאחר סיום המבול – הותרה אכילת בשר, "כל<sup>[7]</sup> רמש אשר הוא חי יהיה לכם לאכלה כירק עשב (שהפקרתי לאדם הראשון) נתתי לכם את כל!"

והביאור בזה – בפשטות – שלפני המבול היו יכולים להתקיים על "ירק עשב" בלבד, מה שאין כן לאחר המבול נחלשו הדורות, ולא היו יכולים להתקיים על "ירק עשב" בלבד, אלא הוצרכו לאכול גם בשר, כדי להוסיף כח וחוזק בבריאות גופם, ולכן, התירה התורה אכילת בשר לכל אלו הזקוקים לדבר מצד "ונשמרתם מאד לנפשותיכם"<sup>[8]</sup> – רוב בני-האדם ("התורה על הרוב תדבר"<sup>[9]</sup>).

[ולא עוד, אלא שלאחרי כן נתחדש הציווי דשחיטה – "וזבחת גו' כאשר צויתך", "למדנו שיש ציווי בזביחה כו", ועד שמברכים על השחיטה, כולל – "אין ושחט אלא וּמְשַׁךְ"<sup>[10]</sup>, היינו, שעל ידי זה מושכים ומעלים את הבהמה להיות "דם ובשר כבשרו" של האדם, להכלל בסוג המדבר<sup>[11]</sup>].

ועל דרך זה בנוגע לרוחניות ופנימיות העניינים – שלפני המבול היו יכולים להסתפק בניצוצות קדושה שבסוג הצומח, ולא היה צורך בניצוצות קדושה נעלים יותר, שבסוג החי, מה שאין כן לאחר המבול, מכיון שהיתה ירידה ונפילה יתירה – יש צורך בניצוצות קדושה נעלים יותר (שלא צריכים ריבוי יגיעה והשתדלות בבירורם, מכיון שהחיות שלהם היא בגילוי כו'), ולכן הותר להם אכילת בשר, סוג החי.

[ובנוגע להשאלה כיצד מתאים הדבר עם הידוע<sup>[12]</sup> שהבירורים ד"בשר" קשים יותר כו' – אין כאן המקום להאריך בזה].

וכשם שהדברים אמורים בנוגע לכללות ההיתר דאכילת בשר, כמו כן מובן גם בנוגע להיתר דאכילת בשר תאוה לאחרי הכניסה לארץ – שזהו ענין של ירידה כו', ובפשטות: בהיותם במדבר "נאסר להם בשר חולין, אלא אם כן מקדישה ומקריבה שלמים", כלומר, שאכלו רק בשר קדשים, שעל ידי זה ניתוסף אצלם קדושה יתירה כו', ואילו לאחרי הכניסה לארץ – אכלו בשר חולין סתם, בשר תאוה.

ולאיך גיסא – על מצב זה דוקא אמרה תורה "כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך", הרחבת גבולו של יהודי, שזהו ענין של ברכה. ונמצא, שבענין זה ישנו דבר והיפוכו, הפיכת ענין דהיפך הברכה לברכה, כנזכר לעיל.

קטע משיחת כ"ף מנחם אב, בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשמ"ו ח"ד ע' 270

- [1] דברים יב, כ.
- [2] מכילתא ר"פ בשלח שם טו, ד. תנחומא שם כ.
- [3] שמות טו, לח.
- [4] פרש"י על הפסוק.
- [5] בראשית רבה כד, ה.
- [6] פרש"י בראשית א, כט. נח ט, ג.
- [7] נח שם.
- [8] דברים ד, טו.
- [9] מו"נ ח"ג פל"ד.
- [10] חולין ל, ב.
- [11] ראה לקו"ש ח"ט ע' 206 וש"נ.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד  
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו  
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,  
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה